

Roman Marugg: intense theaterervaring

Waar het over gaat: in een lange nacht laat de als een kluisenaar levende hoofdpersoon zijn leven aan zich voorbijtrekken. Met vier bloedorstige honden, een grote drankvoorraad, een doorgeladen pistool en messcherpe observaties in een prachtig archaisch taalidroom brengt hij de lange nacht door. Koning Alcohol in de vorm van lauwe whisky en ijskoud bier zijn de vloeibare ingrediënten van een broeierige avond, die wordt omlijst met klaterende Caribische gitaarklanken van Joeri de Graaf.

DOOR SOLANGE HENDRIKSE

Norman de Palm

Norman de Palm: „Een festival organiseren over twee literaire giganten als Boeli van Leeuwen en Tip Marugg, die beiden overleden zijn, leidt onherroepelijk tot een wedopstanding van de schrijvers. Anekdotes vliegen je om de oren. De een meldt dat Boeli na zijn koffiebezoek in Hotel Avila ook bij hem koffie kwam drinken en dan de belangrijke gebeurtenissen van de dag doornam. De ander beweert stellig elke week met Boeli ergens in Punda te hebben gezeten, waarbij Boeli hem adviezen gaf over allerhande zaken. Boeli komt naar voren uit deze anekdotes als een rascamentator. Sommige anekdotes laten doorschermen hoe kritisch Boeli op zijn eigen werk was en niet gauw tot publicatie te verleden was. Boeli lijkt te zeggen: „Het meeste wat je schrijft is rubbish, je moet wachten tot de Goddelijke inspiratie zich openbaart in de schrijver.“

Norman de Palm, stichter en ex-directeur van Luna Blou, die samen met de Curaçaose Kunstkring en vele vrijwilligers zich inzet voor het behoud van Teatro Luna Blou en La Tentashon.

FOTO SOLANGE HENDRIKSE

Blou en La Tentashon zijn gezegend dat dit festival wederom de relevantie van het werk van deze 'literaire reuzen' onder de aandacht brengt van een breed publiek. De expositie van de Nationale Bibliotheek over deze twee schrijvers, die tijdens het festival te bezoeken is op het terras van Teatro Luna Blou, zind zal daar ook veel aan bijdragen. Een festival om niet te missen en dat tegelijkertijd de gelegenheid biedt de unieke combinatie van theaterzalen Luna Blou & La Tentashon te beleven en vooral te steunen. Dit festival is een fundraisingevenement. Een aantal bedrijven, alsook privépersonen, hebben gesponsord om er voor te zorgen dat een aardig aantal jongeren, ouderen en wijkbewoners uit Otrobanda, Seru Fortuna, Nieuw Nederland en Seru Papaya dit festival kunnen komen bezoeken. Het wordt een feestje van drie tot vier uur 's avonds. „Bini un... Bini tut!“

De morgen loeit weer aan' - idee, script en spel van de Felix Strategier van Theater Flint uit Amsterdam - speelt al twee jaar in Nederland en is een hallucinerende vertelling naar de gelijknamige roman van de Antilliaanse schrijver Tip Marugg. Het is de eerste keer dat de voorstelling te zien is op Curaçao, op vrijdag 12 en woensdag 17 september. Het maakt deel uit van het Theater Festival Boeli en Tip van 10-19 september in Teatro Luna Blou, dankzij een samenwerking met de Curaçaose Kunstkring. In het festival van zes dagen zien we een theaterbewerking van de roman 'De morgen loeit weer aan' van Tip Marugg en een theatrale lezing van 'Schilden van leem' van Boeli van Leeuwen, documentaires over Boeli en over Tip, muziek en lezingen.

houd. Die ook nog eens een fantastische dramaturgie in zich herbergt.

Wanneer heb je hem gemaakt?

„Eind jaren 90 ben ik begonnen met de eerste verkenningen, lezen, bruikbare delen markeren en cetera. Toentertijd ook een eerste lezing/reading voor fijnprovers. Twee jaar geleden was er voor het eerst een openbare opvoering in Amsterdam en daarna een tournee door de (geïnteresseerde) rest van Nederland.“

Hoe vaak heb je hem nu al gespeeld?

„Bij elkaar zo'n 30 tot 35 maal.“

Wat waren de reacties tot nu toe?

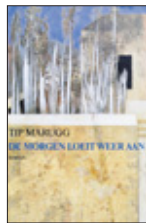
„Tot mijn grote voldoening vrijwel allemaal positieve reacties; met uiteraard hier en daar een kritische noot! Vooral van Hollanders! Het Curaçaose publiek zelf is zeer lovend, waarvoor dank.“

Kwamen die overeen met je verwachtingen?

„Wat zal ik zeggen, het literaire wereld en legt zich voornamelijk toe op het produceren van voorstellingen, waarin poëzie en muziek een centrale rol spelen, muziektheater met een dramatische structuur, voortkomend uit de poëzie. De opzet is, dat met live muziek, tekst, drama en humor, poëzie en literatuur toegankelijk gemaakt worden voor een breed publiek.“

Felix Strategier (1950), sinds 2000 artiest-leider van de Amsterdamse Theatergroep Flint is een Nederlandse acteur en zanger en zoon van de componist Herman Strategier (1912-1988). Hij werd bij een groter publiek vooral bekend door zijn rol als de vader van Pietje Bell in de jeugdfilm 'Pietje Bell' (2002) en 'Pietje Bell 2: De Jacht op de Tsarenkroon' (2003). In 2011 was hij te zien in de remake van de tv-serie 't Schape met de 5 pooten'. Hij gaf de volgende antwoorden op de aan hem gestelde vragen:

Wat was je drijfveer om deze voorstelling te maken?
Drijfveer is de prachtige taal van Tip Marugg en natuurlijk de fascinerende apocalyptische in-

De omslag van het boek 'De morgen loeit weer aan'.

Tip in gezelschap van zijn honden op Pannekoek 68. FOTO DAPHNE VAN SCHEDEL-LABEGA

muzyktheater op basis van literaire bronnen, poëzie of proza. Ook wel 'gewoon' drama, maar voornamelijk literair werk. Deze voorstelling is een min of meer logisch vervolg op eerder werk.“

Wat loef je als verschil tussen monoloog en toneel met tegenspelers?

„Monoloog is veel saaiër om te doen. Ik vind het persoonlijk wel prettiger om met tegenspelers te werken. Sowieso is er al tijd muziek in mijn shows. Tip Marugg zegt ergens: 'zonder alcohol kan een mens niet leven', ik citeer met kleine wijziging: 'zonder muziek kan een mens niet leven.'“

Hoe heb je je na afluop van een opvoering?

„Uitgelaten, meestal, vooral als het goed gegaan is en de tekst ook bij het publiek aankomt. Maar vooral als ik zelf het idee heb dat de tekst op zijn plaats is gevallen uit mijn mond. Zeker ook als de samenwerking met de muziek goed is verlopen.“

Wat denk je zelf van het dramatische, het conflictueuze, in de roman en in de voorstelling?

„Het apocalyptische einde van de voorstelling is heel dramatisch en de hele voorstelling werkt daar langzaam aan naar toe. Er is niet zoveel conflict, het is een monologue interieure waarin de wereld als geheel en vooral Zuid-Afrika de dieperik ingaat. Zoals als het laatste oordeel. Ik ben een zeer zwaar in opgeruimd mens in het dagelijks leven, maar vol met diep van binnen enorm verwant met het 'doemdenken' uit 'De morgen loeit weer aan'. Zijn we niet allemaal met een groots en dramatisch zondebesef geboren?“

Hoe heb je keuzes gemaakt uit de roman?

„Het lastige was het schrappen, eigenlijk is alles interessant om te vertellen. Vanwege de dramatische opbouw heb ik dus moeten schrappen en heb ook wel enkele scènes ingelast met uitspraken van Tip Ma-

Felix Strategier van Theater Flint uit Amsterdam heeft al meer dan 30 voorstellingen achter de rug. Nu voor het eerst op Curaçao. FOTO'S BERT VAN HEININGEN

WOENSDAGAVOND

10 SEPTEMBER (gisteren) om 19.30 uur opende het festival met de documentaire uit het drieluik: 'De Indiaan baarde een Neger', van Sherman de Jesus. Een filmisch portret van een halfuur over het werk van Boeli van Leeuwen, genaamd: 'Ik ben niet ik' met een lezing door Eric de Bra-bando en voordracht van enkele gedichten van Boeli van Leeuwen door Roland Colastica.

DONDERDAG 11

SEPTEMBER (vandaag) is het 19.30 uur regisseur Mitushka Birge, die een dramatische reading van 'Schilden van Leem' presenteert op basis van de hoorspelbewerking van Susan Glimmerveen, met medewerking van Jeroen Heuvel en Jelleke Praamsma. Korte inhoud: „Jean-Claude Dever-eau keert zich na 25 jaar ambtenarij op Curaçao abrupt af van het establishment en

Programma:

wordt pro-Deadvocaat in de armenwijken van Willemstad. Hij lijkt op een flamingo, die in een zoutpan staat te suffen. Maar als er een heikele diplomatieke kuis geklaard moet worden, doet de politiek toch weer een beroep op hem. Danklo aanvaardt deze opdracht, maar geeft aan de uitvoering ervan een heel eigen invulling.“

VRIJDAG 12 SEPTEMBER

een toneelbewerking van 'De morgen loeit weer aan' door de Amsterdamse Theatergroep Flint, naar de gelijknamige roman van de schrijver Tip Marugg. Hierin wordt door acteur Felix Strategier met muzikale begeleiding verteld hoe in een lange nacht, de als een kluisenaar levende hoofdpersoon, zijn leven aan zich voorbij ziet trekken.

WOENSDAG 17 SEPTEMBER wordt de voorstelling 'De mor-geen loeit weer aan' weer gebracht door Theatergroep Flint.

DONDERDAG 18 SEPTEMBER

is het de beurt aan de documentaire 'De indiaan baarde een neger' van Sherman de Jesus over Tip Marugg. „Niemand goedenacht“, met een lezing verzorgd door Jeroen Heuvel. Daarna een serie gedichten van Tip Marugg op muziek gezet door Enid Holland en gezongen door Margaretha Craneveldt, bekend van de Happy Peanuts en begeleid door Giovanni Maduro (piano) en Stanley Betrian (gitaar). Het ritme uit het schrijvershart van Marugg, muzikaal vertaald. Opgelust door een tangoduo.

VRIJDAG 19 SEPTEMBER wordt het festival afgesloten met 'Schilden van Leem' 3

zijn, zoals de Christoffelberg, zijn huis op Pannekoek en andere plekken. Daar zijn al een paar afspraken voor ge-

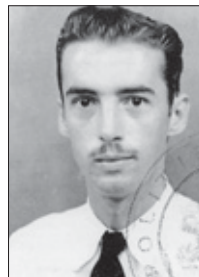
maakt, maar ik laat me graag verrassen. Kom vooral kijken en luisteren naar de betoverende taal van Tip Marugg en zijn vro-

lijke (!) kijk op de wereld, en dan specifiek de wereld van de Cariben en het Zuid-Amerikaanse continent.

Tip Marugg

De op Curaçao geboren Silvio Alberto (Tip) Marugg (1923-2006) schreef in 1945 gedichten voor het Antilliaanse tijdschrift 'De Stoeper', waarvan een deel werd gebundeld onder de titel 'Afschuw van licht'. In dertig jaar tijd heeft hij drie romans geschreven: 'Weekendpelgrimage' (1957), 'In de straten van Tepalka' (1967) en 'De morgen loeit weer aan' (1988). Deze laatste roman werd een bestsel-

ler en werd genomineerd voor de AKO-prijs. De boeken van Tip, een stevige drinker, zijn sterk autobiografisch. Alcohol speelde een rol in zijn leven. Daarover zei hij: „Wanneer ik mijn zelf wil zijn, is drinken één van de onderdelen van mijn mens zijn.“ De laatste jaren van zijn leven had hij te kampen met een sterk achteruitgelopen gezichtsvermogen, waardoor hij niet goed meer in staat was te lezen en te schrijven.

Silvio Alberto (Tip) Marugg (1923-2006).